

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број 118-0-Рев-09-000 106
Бањалука, 02.09.2009. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Петра Бајића, као предсједника вијећа, Јанка Нинића и Драгослава Лукића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиле К. И. из Р., заступа је пуномоћник Р. Т., адвокат из В., ул..., против туженог СЦ из Р., заступа га директор Т. Е., а овога пуномоћник Н. Н. запослена у тој установи, ради заштите права из радног односа, одлучујући по ревизији тужиле против пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број 014-0-Гж-07-000 315 од 18.11.2008. године, на сједници одржаној дана 02.09.2009. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вишеграду број 091-0-П-06-000 155 од 04.05.2007. године одбијен је у цјелини тужбени захтјев тужиле да се поништи рјешење туженог бр. 02-126-181/04 од 01-09.2004. године, којим јој је отказан уговор о раду бр. 214 од 06.09.2001. године и да се тужени обавезе да је врати на раније послове и радне задатке, те да јој накнади трошкове поступка.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Источном Сарајеву број 014-0-Гж-07-000 315 од 18.11.2008. године, одбијена је жалба тужиле против те првостепене пресуде као неоснована.

Благовременом и дозвољеном ревизијом тужила оспорава законитост те другостепене пресуде због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, истичући: да одлука туженог о смањењу броја извршилаца на радном мјесту одржавању хигијене није законита, јер да обим тих послова није смањен; да на то указује чињеница да је на исто радно мјесто након доношења оспореног рјешења распоређен М. Ц., па да је тако број извршилаца на њему повећан на четири, иако је тај радник раније радио на пословима одржавања ђачког аутобуса; да другостепени суд погрешно налази да тужени није био у обавези да поступи по одредбама члана 124. и 125. Закона о раду, јер да отказу уговора о раду претходи обавеза консултације са синдикатом и по одредбама члана 7. и 8. Правилника о јединственим критеријумима за утврђивање статуса радника за чијим је радом престала потреба; да је по том Правилнику директор туженог био дужан да у писменој форми, најкасније 30 дана прије намјераваног отказивања уговора о раду радницима, о томе обавијести синдикалну организацију, али да он то није учинио на правилан начин; да њено здравствено стање није бодовано кривицом туженог због датог

кратког рока за прибављање потребне документације. Предлаже да се ревизија уважи тако да се њени тужбени захтјеви усвоје уз обвезивање туженог да јој накнади трошкове поступка.

Тужени није дао одговор на ревизију.

Размотривши ревизију и побијану пресуду по одредбама члана 241. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске, број 58/03, 85/03 и 63/07, у даљем тексту: ЗПП), као и цјелокупне списе предметне правне ствари, овај суд је одлучио као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Из образложења напријед наведене првостепене пресуде и списка предмета произлази да је у поступку провођења Правилника о финансирању средњих школа (“Службени гласник РС” 9/02) директор туженог донио Одлуку о систематизацију послова и радних задатака бр. 05-239/01 од 13.09.2002. године којом су одређена три извршиоца на радном мјесту одржавања хигијене; да је на том радном мјесту тада било седам извршилаца; да је тужени, поступајући по одредбама члана 7. и 8. свог Правилника о јединственим критеријумима за утврђивање статуса радника за чијим је радом престала потреба, Синдикалној организација те установе упутио допис бр. 01-05-160/04 од 30.07.2004. године, а дана 20.08.2004. године и допуну тога дописа, којим је указао на обавезу отказивања о раду радницима који се појављују као вишак, јер да „Министарство које је њихов финансијер не дозвољава постојећи број радника за мали број ученика“; да су дана 20.08.2004. године тужилца и остали радници упознати (јер да су то својим потписима потврдили) да тужени има вишак радника и да су истовремено позвани да до 27.08.2004. године донесу документа потребна за њихово бодовање уз упуту да код секретара те установе могу добити на 24 часа на увид одговарајуће правилнике и законске прописе; да је потом извршено бодовање радника и да су на основу резултата тога бодовања донесена рјешења о отказу уговора о раду радницима који су се указали као вишак, међу којима и тужилца; да је тужени у поступку доношења тога рјешења поступио по одредбама члана 114. став 1. и члана 121. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, број 38/00, 26/01, 40/00, 47/02, 38/03 и 66/03), као и члана 38. а) Општег колективног уговора (“Службени гласник РС” бр. 13/98 и 39/99 и 21/01).

Из побијане пресуде произлази да другостепени суд уважава као правилне разлоге из првостепене пресуде и у одговору на жалбене наводе тужилца додаје да је оспорено рјешење, којим јој је отказан уговор о раду, у складу са одредбама члана 113. став 1. тачка 1. Закона о раду. Указује на неоснованост жалбених приговора да тужени није примјенио одредбе члана 124. и 125. тога закона, јер да се ради о отказу уговора четвороме радника туженог, па да у таквој ситуацији не постоји обавеза претходне консултације са синдикатом. Дат је и одговор на приговор да је на исто радно мјесто, на којем је радила тужилца, примљен М. Ц. Наиме, објашњено је да је он био само привремено враћен на посао кад и тужилца у поступку извршења правоснажне пресуде Основног суда у Вишеграду бр. П-93/03 од 07.11.2003. године.

Ревизија није основана.

Императив смањења броја радника (у конкретном случају радника на радном мјесту одржавања хигијене) код туженог услиједио је у поступку спровођења Правилника о финансирању средњих школа, који је донесен на основу члана 101. став 1. тада важећег Закона о средњој школи (“Службени гласник РС” бр. 4/93). Учињено је то из економских разлога, дакле, по одредбама члана 113. став 1. тачка 1. Закона о раду, јер је финансирање средњих школа вршено из буџета, а тим правилником је одређено да се износ потребних средстава за рад школе одређује према броју ученика, а не према површини њених пословних просторија. Приговор тужиле да је на њено радно мјесто примљен као четврти извршилац М. Ц., није основан из разлога који је већ дат у другостепеној пресуди. Исто тако није основан ни приговор да тужени није поступио по одредбама члана 7. и 8. Правилника о јединственим критеријима за утврђивање статуса радника за чијим је радом престала потреба, јер је директор тужиле у складу са тим дана 30.07.2004. године Синдикалној организацији упутио допис бр. 01-05-160/04 године, како је то предвиђено и одредбама члана 124. и 125. Закона о раду, а оспорено рјешење је услиједило 01.09.2004. године, дакле, по протеку законског тридесетодневног рока. Тужиле не образлаже у чему види неправилност тог поступка, већ упућује на своју жалбу против првостепене пресуде у овој ствари. Међутим, такво упућивање није основано с обзиром на одредбе члана 241. ЗПП-а – да ревизијски суд испитује побијану пресуду само у границама разлога наведених у ревизији. Најзад, неоснован је и приговор да њено здравствено стање није бодовано кривицом туженог због наводно датог кратког рока за прибављање потребне медицинске документације. По оцјени овог суда, рок дат у ту сврху (од 20. до 27. августа 2004. године) је сасвим довољан, тим прије што та документација није посебно одређена, тако да је тужиле, ако је имала основ за бодовање њеног здравственог стања, могла у ту сврху донијети документацију коју је већ имала.

Код таквог стања ствари, овај суд налази да не постоје разлози због којих је ревизија изјављена. Такође налази да у проведеном поступку није било недостатака који би се односили на страначку способност и заступање странака, па се отуда ревизија тужиле одбија као неоснована на основу члана 248. ЗПП.

Предсједника вијећа,
Петар Бајић